

Postup
při realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců
Ve vzájemném respektu
2020

USNESENÍ
VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY

ze dne 16. prosince 2019 č. 918

o postupu při realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců –
Ve vzájemném respektu v roce 2020

USNESENÍ VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY

ze dne 16. prosince 2019 č. 918

o postupu při realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců – Ve vzájemném respektu v roce 2020

Vláda

I. schvaluje

1. postup při realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců – Ve vzájemném respektu v roce 2020 (dále jen „Postup“), obsažený v části III materiálu čj. 1132/19,
2. převedení finančních prostředků ve výši 12 428 000 Kč z rozpočtové kapitoly Ministerstva vnitra do rozpočtových kapitol a jejich rozdělení takto:
 - a) Ministerstvo kultury 478 000 Kč,
z toho: platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci
(ostatní osobní náklady) 227 000 Kč,
 - b) Ministerstvo práce a sociálních věcí nenárokuje žádné prostředky,
 - c) Ministerstvo pro místní rozvoj nenárokuje žádné prostředky,
 - d) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy 11 700 000 Kč,
z toho: platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci
(ostatní osobní náklady) až do výše 9 060 400 Kč,
 - e) Český statistický úřad 250 000 Kč,
z toho: platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci
(ostatní osobní náklady) 58 000 Kč,
 - f) Ministerstvo zahraničních věcí nenárokuje žádné prostředky,
 - g) Ministerstvo zdravotnictví nenárokuje žádné prostředky,
 - h) Ministerstvo průmyslu a obchodu nenárokuje žádné prostředky,
převody těchto finančních prostředků neovlivní systemizaci zmíněných služebních úřadů;

3. použití finančních prostředků ve výši 36 433 261 Kč Ministerstvem vnitra i finančních prostředků převedených podle bodu I/2 tohoto usnesení na realizaci opatření podporujících integraci cizinců v České republice;

II. ukládá

1. 1. místopředsedovi vlády a ministru vnitra
 - a) zajišťovat koordinaci ministerstev a všech dalších subjektů zapojených do realizace aktualizované Koncepce integrace cizinců – Ve vzájemném respektu,
 - b) použít vyčleněné finanční prostředky na realizaci opatření podporujících integraci cizinců v České republice a realizovat převody finančních prostředků podle bodu I/2 tohoto usnesení,
 - c) zajistit realizaci a koordinaci Postupu,
 - d) realizovat v rámci své působnosti úkoly uvedené v Postupu,
 - e) zpracovat a vládě do 30. června 2020 předložit Zprávu o realizaci Koncepce integrace cizinců v roce 2019 jako součást Zprávy o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky v roce 2019,
 - f) zpracovat a vládě do 15. prosince 2020 předložit návrh postupu při realizaci koncepce integrace cizinců v roce 2021,
 - g) zajistit zveřejnění tohoto usnesení a Postupu ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí;
2. místopředsedovi vlády a ministru průmyslu a obchodu, ministryním práce a sociálních věcí a pro místní rozvoj, ministrům školství, mládeže a tělovýchovy, kultury, zahraničních věcí a zdravotnictví
 - a) průběžně spolupracovat s 1. místopředsedou vlády a ministrem vnitra při plnění úkolů uvedených v bodě II/1 tohoto usnesení,
 - b) průběžně realizovat úkoly uvedené v Postupu,
 - c) zaslat 1. místopředsedovi vlády a ministru vnitra
 - ca) do 30. září 2020 informaci o projektech vybraných na podporu integrace cizinců v roce 2020 z národních i evropských zdrojů a záměry integračních opatření na rok 2021,
 - cb) do 15. února 2021 informaci o plnění úkolů uvedených v bodě II/2b tohoto usnesení;
3. předsedovi Českého statistického úřadu realizovat úkoly uvedené v Postupu;
4. 1. místopředsedovi vlády a ministru vnitra a ministryni práce a sociálních věcí průběžně aktualizovat společně spravovanou internetovou stránku www.cizinci.cz, určenou pracovníkům státní správy a samosprávy i dalším účastníkům realizace integrace cizinců;

III. vyzývá předsedkyni Akademie věd České republiky, hejtmany, primátora hlavního města Prahy, primátory statutárních měst, představitele Asociace krajů České republiky a Svazu měst a obcí České republiky, starosty obcí s rozšířenou působností, sociální partnery Rady hospodářské a sociální dohody České republiky a představitele nestátních neziskových organizací včetně účelových zařízení registrovaných církví a náboženských společností ke spolupráci při realizaci postupů a úkolů uvedených v Postupu.

Provedou:

1. místopředseda vlády a ministr vnitra,
místopředseda vlády a ministr průmyslu a obchodu,
ministrně práce a sociálních věcí,
pro místní rozvoj,
ministři školství, mládeže a tělovýchovy,
kultury, zahraničních věcí,
zdravotnictví,
předseda Českého statistického úřadu

Na vědomí:

hejtmani,
primátor hlavního města Prahy,
primátoři statutárních měst,
předsedkyně Akademie věd České republiky,
předsedkyně Asociace krajů České republiky,
předseda Svazu měst a obcí České republiky

Ing. Andrej Babiš, v. r.
předseda vlády

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

Usnesením vlády č. 6 ze dne 7. ledna 2019 k Postupu při realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců – Ve vzájemném respektu v roce 2019 bylo v bodě II. /1. f) 1. místopředsedovi vlády a ministru vnitra uloženo zpracovat a vládě do 15. prosince 2019 předložit návrh Postupu při realizaci Koncepce integrace cizinců v roce 2020.

Ministerstvo vnitra zpracovalo materiál „Postup při realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců – Ve vzájemném respektu v roce 2020“ (dále jen „Postup“) v souladu s výše uvedeným usnesením vlády a s využitím podkladových materiálů příslušných ministerstev a dalších institucí a organizací, které se podílejí na realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců – Ve vzájemném respektu.

V materiálu jsou nastaveny priority integrační politiky České republiky pro rok 2020. Obsahuje návrhy konkrétních opatření, prostřednictvím kterých příslušné resorty odpovědné za realizaci integrační politiky v průběhu roku 2020 podpoří úspěšnou integraci cizinců v České republice. Postup vychází z analýzy aktuální situace a identifikovaných problémů a potřeb a konkrétně rozpracovává záměry politiky integrace cizinců definované v aktualizované Koncepci integrace cizinců – Ve vzájemném respektu z roku 2016.

Řešení navrhovaná v Postupu přispívají k prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže. V rámci předkládaného materiálu je používán pojem cizinec, přičemž pod tento pojem jsou zahrnováni jak muži-cizinci, tak ženy-cizinky.

Materiál nebude mít negativní dopady na životní ani podnikatelské prostředí. Materiál není v rozporu s právním řádem České republiky, s právními předpisy Evropské unie ani mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

Cílovou skupinou integračních opatření v plném rozsahu jsou legálně pobývajícím občané třetích zemí (tj. mimo země EU), kteří nejsou žadateli o mezinárodní ochranu. Osoby, kterým byla udělena mezinárodní ochrana, mohou využívat integračních opatření v návaznosti na Státní integrační program. Některých integračních nástrojů mohou využívat také občané EU (občané členských zemí Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru a Švýcarska). Ve výjimečných případech mohou být součástí cílové skupiny i státní občané České republiky, kteří mají prokazatelně obdobné integrační potřeby jako výše uvedené skupiny obyvatel. Vzhledem k tomu, že integrace je oboustranným procesem, je cílovou skupinou integrace také majoritní společnost.

Předložený materiál byl dne 7. listopadu 2019 rozeslán do meziresortního připomínkového řízení (pod č.j. MV-140305-13/OAM-2019) se lhůtou pro sdělení připomínek do 10 pracovních dnů ode dne vložení materiálu do elektronické knihovny eKLEP.

Vyhodnocení meziresortního připomínkového řízení je obsaženo v části IV. předkládaného materiálu. Všechny připomínky byly vypořádány. Materiál je vládě předkládán bez rozporu.

Na zajištění realizace Postupu při realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců – Ve vzájemném respektu v roce 2020 je v rozpočtu Ministerstva vnitra vyčleněna částka 48 861 261 Kč.

Postup při realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců – Ve vzájemném respektu v roce 2020

1. ÚVOD – CIZINCI V ČESKÉ REPUBLICE

Podíl cizinců z třetích zemí¹ (pod pojem cizinec jsou v rámci tohoto materiálu zahrnuti jak muži-cizinci, tak ženy-cizinky) na celkovém počtu obyvatel České republiky přesáhl 3 %, k 31. 8. 2019 se jednalo o 341 496 legálně pobývajících státních příslušníků třetích zemí.

Největší skupinu cizinců ze třetích zemí tvořili k 31. 8. 2019 občané Ukrajiny (140 503), Vietnamu (61 507) a Ruska (37 717). Tyto tři státní příslušnosti tak tvoří přes 70 % všech cizinců ze třetích zemí, kteří jsou primární cílovou skupinou politiky integrace. Dále následovali občané Mongolska (9 467), USA (8 066), Číny (7 578), Běloruska (6 804), Kazachstánu (6 006), Moldavska (5 872), a Srbska (5 208).

S ohledem na typ pobytu téměř dvě třetiny cizinců ze třetích zemí pobývají na území České republiky na základě povolení k trvalému pobytu (205 967). Skutečnost, že většina cizinců pobývá v České republice trvale, lze z dlouhodobého hlediska považovat v souvislosti s integračním procesem za pozitivní. Trvalý pobyt představuje nejvyšší pobytový status, který dává cizinci v sociální oblasti stejná práva, jaká mají občané České republiky (stejný přístup na trh práce, přístup k veřejnému zdravotnímu pojištění či nárok na sociální dávky).

V rámci přechodného pobytu cizinců ze třetích zemí jednoznačně převažuje pobyt za účelem výdělečných aktivit, který neustále narůstá. Z celkového počtu 135 529 cizinců ze třetích zemí jich k 31. 8. 2019 bylo **77 361 výdělečně aktivních** (tj. 57,1 %), nejvíce se pak jednalo o **úcel zaměstnání (50,2 %)**, následovalo **podnikání jako osoba samostatně výdělečně činná (5,8 %)** a **účast v právnické osobě (1,2 %)**.

S tím, jak roste podíl výdělečně aktivních cizinců ze třetích zemí, došlo opakovaně i v letošním roce k mírnému poklesu podílu pobytu **za účelem sloučení rodiny**, který naopak dříve narůstal. K 31. 8. 2019 tvořili cizinci ze třetích zemí pobývající zde za tímto účelem 24,2 %. **Za účelem studia** zde pobývalo 12,8 % cizinců ze třetích zemí, což je rovněž o 5 % méně nežli v předchozím roce.

Nadále se zvyšuje celková zaměstnanost zahraničních pracovníků v České republice, po opakovaných nárůstech v letech 2017² a 2018³ se v roce 2019 zvýšila o dalších 6,6 % (ve srovnání s koncem roku 2018) a zahraniční zaměstnanost tvořila k 30. 6. 2019 celkem 606 483⁴ osob.

Co se týče genderového rozložení, tak muži mírně převažují nad ženami, přestože podíl žen v minulosti dlouhodobě stoupal. V posledním roce byl podíl mužů stejný jako v tom předchozím (k 31. 8. 2019 byl poměr mužů a žen 54,7 % ku 45,3 %).

Mezi cizinci z třetích zemí lze sledovat proces stárnutí populace a navýšení **počtu cizinců v důchodovém věku**. Za posledních devět let se zvýšily stavy cizinců z třetích zemí starších 60 let o čtvrtinu, k 31. 8. 2019 se jednalo o 25 528 osob. Z tohoto počtu zde pobývalo celkem **3 052 cizinců** na základě povolení k přechodnému pobytu a **22 476 cizinců** na základě povolení k trvalému pobytu.

Od roku 2014, kdy bylo cizincům na základě nového zákona o občanství umožněno získat české státní občanství, aniž by se museli vzdát své původní státní příslušnosti, lze sledovat dynamický růst počtu cizinců ze třetích zemí, kteří nabyli **státní občanství České republiky**. V roce 2018 se jednalo

¹ Zemí mimo Evropskou unii, Evropský hospodářský prostor a Švýcarsko.

² Meziroční nárůst o 23,4 %.

³ Meziroční nárůst o 20,4 %.

⁴ Jedná se o počty informační karet občanů EU/EHP a Švýcarska, Informační karty cizinců ze třetích zemí a počty pracovních povolení (modré karty, zaměstnanecké karty, povolení k zaměstnání).

o celkem 5 287 cizinců⁵. Občanství České republiky získali především státní příslušníci Ukrajiny (1 317 osob), Ruska (633 osob), Slovenska (501 osob), Vietnamu (231 osob) a Běloruska (139 osob).

V posledních letech výrazně stoupají počty dětí, žáků a studentů z řad cizinců na **mateřských, základních, středních i vysokých školách**⁶. Pozitivním trendem pro integraci je vzestup počtu dětí-cizinců v mateřských školách, kterých bylo dle údajů MŠMT ve školním roce 2018/2019⁷ celkem 11 343⁸. Na základní školy docházelo v tomtéž školním roce celkem 24 026⁹ žáků-cizinců. Střední školy navštěvovalo 9 305¹⁰ studentů-cizinců. Pokud se jedná o vyšší stupeň vzdělání, na vyšších odborných školách studovalo celkem 705 studentů-cizinců a na vysokých školách 44 846¹¹ studentů-cizinců.

Podíl cizinců z třetích zemí na čerpání sociálních dávek v České republice je minimální, sumární podíl počtů vyplacených nepojistných sociálních dávek¹² činil v prosinci 2018 pouze 1, 425 % z celkovém objemu. Nejvyšší míra čerpání ze strany cizinců se projevuje u dávek státní sociální podpory, kde cizinci ze třetích zemí dosahují podílu 2, 06 % z celkového počtu dávek.

2. CÍLOVÁ SKUPINA INTEGRACE

Cílovou skupinou integračních opatření v plném rozsahu jsou cizinci z třetích zemí¹³, dlouhodobě legálně pobývajících na území České republiky¹⁴. Některých integračních nástrojů (např. poskytování informací, jazykové kurzy, či pomoc v tíživé životní situaci) mohou ve vybraných dotačních titulech využívat rovněž občané Evropské unie a držitelé mezinárodní ochrany, a to nad rámec služeb poskytovaných v rámci Státního integračního programu. Cílovou skupinou integrace nejsou žadatelé o mezinárodní ochranu¹⁵. Ve výjimečných případech pak mohou být součástí cílové skupiny i státní občané České republiky, kteří mají prokazatelně obdobné integrační potřeby jako výše uvedené skupiny obyvatel. Vzhledem k tomu, že integrace je oboustranným procesem, je cílovou skupinou integrace i majoritní společnost. Integrační politika se ve zvýšené míře zaměřuje na integraci cizinců ve zranitelném či znevýhodněném postavení. Jedná se zejména o ženy-cizinky, a to nejen ženy ekonomicky aktivní, ale i ženy v domácnosti, s důrazem na opatření umožňující jejich účast na integračních aktivitách a snižování rizika jejich izolace pomocí cílených informací a adresné nabídky integračních opatření, zejména výuky češtiny a orientace ve společnosti; dále o děti a mládež, včetně druhé případně třetí generace mládeže z řad cizinců v ČR již usazených, případně naturalizovaných; dále rodiny cizinců vč. rodinných příslušníků a cizince-seniors s důrazem na jejich integraci a podporu.

⁵ V roce 2018 nabylo celkem státní občanství České republiky 5 287 cizinců, z toho 3 757 bylo uděleno, 1 498 osob ho nabylo prohlášením a 32 osobám bylo uděleno dle § 28 a § 29 os státním občanství (nezletilé děti, děti narozené na území ČR). Pro porovnání s minulými lety - v roce 2017 bylo občanství uděleno 6 522 žadatelům, v roce 2016 celkem 3 897 žadatelům, v roce 2015 celkem 2 620 žadatelům, v roce 2014 celkem 4 915 žadatelům, v období od roku 2005 do roku 2013 se počet udělených občanství průměrně pohyboval kolem 1 200 ročně.

⁶ Podrobnější údaje lze nalézt ve Zprávě o situaci v oblasti migrace a integrace na území České republiky v roce 2018.

⁷ Pro porovnání s předchozími lety - ve školním roce 2014/2015 MŠ navštěvovalo celkem 7 214 dětí-cizinců, ve 2013/2014 se jednalo o 6 037 dětí-cizinců.

⁸ Nejvíce zastoupeni byli státní příslušníci Vietnamu (2 963), Ukrajiny (2 677), Slovenska (2 053), Ruska (732) a Mongolska (366).

⁹ Podle státního občanství je nejvíce žáků-cizinců na základních školách z Ukrajiny (6 619), Slovenska (5 181), Vietnamu (4 631), Ruska (1 583) a Bulharska (676).

¹⁰ Nejvíce studentů studentů-cizinců studujících na středních školách pochází z Ukrajiny (2 795), Slovenska (1 825), Vietnamu (1 663), Ruska (1 029) a Mongolska (156).

¹¹ Nejvíce vysokoškolských studentů-cizinců pochází ze Slovenska (21 292), Ruska (5 782), Ukrajiny (3 347), Kazachstánu (1 677) a Běloruska (759).

¹² Jedná se o dávky státní sociální podpory, dávky péčovské péče, dávky pomoci v hmotné nouzi, příspěvek na péči a dávky pro osoby se zdravotním postižením.

¹³ Pod pojem cizinec jsou v rámci tohoto materiálu zahrnuti jak muži-cizinci, tak ženy-cizinky.

¹⁴ Specifická integrační opatření se zaměřují i na informovanost cizinců již v předmigračním období v zemi původu.

¹⁵ Žadatelům o mezinárodní ochranu, kteří jsou ubytováni v přijímacím či pobytových střediscích, jsou poskytovány sociální a další služby včetně volnočasových aktivit, mezi které se řadí i kurz českého jazyka, podporující jejich bezkonfliktní soužití v těchto střediscích i s místním obyvatelstvem.

3. PRIORITY INTEGRACE CIZINCŮ

V rámci Koncepce integrace cizinců – Ve vzájemném respektu je stanoveno pět klíčových oblastí integrace cizinců, jimiž jsou znalost českého jazyka, ekonomická a sociální soběstačnost, sociokulturní orientace ve společnosti, vztahy mezi komunitami a princip postupného nabývání práv cizinců v návaznosti na postupné získávání vyšších pobytových statusů na území České republiky.

Prioritou i nadále zůstává posilování informovanosti cizinců i majority a prohlubování komunikace problematiky migrace a integrace ve vztahu k široké veřejnosti. Obsah jednotlivých oblastí integrace cizinců i nově stanovená integrační opatření jsou v souladu s aktualizovanou Konceptí integrace cizinců – Ve vzájemném respektu.

a) Znalost českého jazyka

Znalost jazyka země pobytu představuje jeden ze základních předpokladů úspěšné integrace. Dle aktualizované Koncepce integrace cizinců má úroveň znalosti českého jazyka přímý vliv na rozvoj sociálního i pracovního potenciálu cizinců, na intenzitu a kvalitu interakce mezi cizinci a majoritou a na rozšíření možností jejich integrace do majoritní společnosti.

U dětí-cizinců může mít nedostatečná znalost češtiny negativní dopad na jejich školní prospěch, s nímž úzce souvisí také možnosti dalšího vzdělávání. Z toho důvodu byl zpracován návrh upraveného systému jazykové podpory pro děti a žáky s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka, který zajistí flexibilnější a efektivnější jazykovou přípravu, při které zohlední individuální potřeby dětí a žáků-cizinců. Integrační opatření je nutné zaměřit nejen na zajištění rovných příležitostí ve vzdělávání dětí-cizinců, resp. žáků MŠ, ZŠ a SŠ s odlišným mateřským jazykem, ale také na zvyšování odbornosti pedagogů pro vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem a jejich interkulturních kompetencí.

Výuka českého jazyka žáků-cizinců je podporována prostřednictvím kurzů češtiny, doučování či mimoškolních integračních aktivit. Podporu v procesu přijímání a začleňování dětí a žáků-cizinců pak představují nově zavedené služby tzv. adaptačních koordinátorů a tlumočnické a překladatelské služby pro školy. Pro vytvoření vhodných podmínek pro bezproblémovou školní docházku je rovněž nutné zajistit informovanost všech zapojených aktérů, kterými jsou ředitelé škol, pedagogové a rodiče žáků-cizinců. Rodičům je třeba zprostředkovat informace o školské soustavě v České republice vč. systému povinného předškolního vzdělávání a povinné školní docházky a o významu účasti dětí na mimoškolních aktivitách. Důležité je také podpora spolupráci rodin se školou.

V rámci podpory výuky češtiny u dospělých cizinců je zajištěna nabídka kurzů českého jazyka pro různé stupně pokročilosti a různá profesní zaměření, včetně kurzů pro přípravu na zkoušku požadovanou k získání trvalého pobytu či občanství, dostupných ve všech regionech ČR. Kurzy budou i nadále ve všech krajích nabízeny regionálními Integračními centry, v rámci projektů nevládních neziskových organizací a jiných subjektů (např. škol, úřadů práce, obcí). Účast na výuce češtiny je umožňována také zranitelným skupinám, konkrétně ženám-cizinkám (resp. rodičům dětí-cizinců), kdy je doba konání kurzů přizpůsobena jejich možnostem a zároveň je zajištěna možnost hlídání jejich dětí.

Jednou z hlavních priorit pro rok 2020 je pokračování v přípravě a projednávání úpravy systému jazykové podpory dětí a žáků s nedostatečnou znalostí češtiny jako vyučovacího jazyka. Další prioritou pak je realizovat opatření pro zavedení zkoušky z českého jazyka pro trvalý pobyt na území České republiky na úrovni A2. Předpoklad navýšení úrovně zkoušky na A2 je uveden v aktualizované Koncepti integrace cizinců – Ve vzájemném respektu¹⁶ s tím, že bude vytvořen systém přípravy a zkoušek z češtiny na úrovni A2. K tomu cíli byla ustavena Expertní skupina k možnosti navýšení úrovně znalosti českého jazyka pro trvalý pobyt¹⁷, která se shodla na nezbytnosti zvýšit požadavek na úroveň znalosti češtiny u cizinců za předpokladu, že bude výrazně posílena nabídka kurzů češtiny.

¹⁶ Materiál Aktualizovaná Koncepce integrace cizinců – Ve vzájemném respektu a Postup při realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců v roce 2016 byl přijat na základě usnesení vlády ze dne 18. ledna 2016 č. 26.

¹⁷ Členy Expertní skupiny byli zástupci Integračního centra Praha, Národního ústavu pro vzdělávání, MŠMT, MV, MOST PRO, Ústavu jazykové a odborné přípravy, Centra pro integraci cizinců, Magistrátu hl. m. Prahy, Integračních center v Ústí n. L. a v Hradci Králové, Jihomoravského regionálního centra na podporu integrace cizinců a Asociace učitelů češtiny jako cizího jazyka.

Návrhy opatření - MŠMT (do 31. 12. 2020):

- pokračovat v přípravě a projednávání úpravy systému jazykové podpory dětí a žáků s nedostatečnou znalostí češtiny jako vyučovacího jazyka;
- podporovat informovanost dotčených subjektů o využívání stávajících možností podpory dětí a žáků s nedostatečnou znalostí češtiny jako vyučovacího jazyka;
- pokračovat v přípravě finální verze testu pro zjišťování jazykové úrovně s cílem následného zavedení testu do škol;
- pokračovat v přípravě diagnostického nástroje pro zjišťování úrovně jazykových kompetencí žáků s odlišným mateřským jazykem a v monitoringu realizace podpůrných opatření pro žáky-cizince v rámci projektu APIV A;
- dokončit kurikulum češtiny jako druhého jazyka včetně pilotáže;
- realizovat i nadále ve školách výuku českého jazyka pro žáky-cizince s nedostatečnou znalostí češtiny jako vyučovacího jazyka, která bude podporována v rámci rozvojového programu MŠMT;
- poskytovat i nadále ve školách doučování – individuální práci pedagoga s žáky-cizinci nad rámec běžné výuky v případech individuálních vzdělávacích potřeb žáků v souvislosti s jejich odlišným dosavadním vzděláním či kulturními odlišnostmi, která bude podporována v rámci rozvojového programu MŠMT;
- pokračovat (případně rozšiřovat) v realizaci služeb adaptačních koordinátorů a tlumočnicků pro všechny mateřské a základní školy v ČR, které tyto služby potřebují, a pokračovat v aktualizaci databáze tlumočnicků pro jednotlivé kraje;
- poskytovat i nadále podporu pedagogickým pracovníkům MŠ, ZŠ a SŠ vzdělávajícím žáky-cizince, a to formou vzdělávacích programů, poradenství, metodických a výukových materiálů, webového portálu (<http://cizinci.nidv.cz>) a Krajských center podpory NIDV:
 - realizovat a akreditovat vzdělávací programy pro ředitele škol a pedagogické pracovníky pracující s dětmi nebo žáky-cizinci;
 - poskytovat vzdělávací e-learningový program určený pedagogům MŠ, ZŠ a SŠ, kteří ve své praxi vzdělávají děti-cizince, žáky-cizince a jejich pracovní náplní je výuka češtiny jako druhého jazyka;
 - naplňovat webový portál <https://cizinci.nidv.cz/> informacemi ze všech oblastí vzdělávání dětí a žáků-cizinců, včetně metodických materiálů pro další vzdělávání pedagogických pracovníků;
 - nabízet odbornou literaturu a metodiky, včetně ediční činnosti;
 - zprostředkovávat příklady dobré praxe formou ukázkových hodin s následným metodickým rozbohem ve školách;
 - poskytovat odborné poradenství v oblasti vzdělávání dětí a žáků-cizinců prostřednictvím Krajských center podpory ve spolupráci s odbornými pracovníky;
- podporovat integraci cizinců prostřednictvím dotační výzvy „Podpora vzdělávání v regionálním školství a podpora aktivit integrace cizinců na území ČR v roce 2020“;
- podporovat integraci cizinců prostřednictvím rozvojového programu „Podpora vzdělávání cizinců ve školách“, který bude určen pro povinné předškolní a základní vzdělávání;
- realizovat opatření pro zavedení zkoušky z českého jazyka pro trvalý pobyt na území České republiky na úrovni A2:
 - realizovat e-learningové školení pro zkoušející;
 - a zveřejnit a vytisknout přípravné materiály na zkoušku;
 - vytvořit Syllabus přípravného kurzu ke zkoušce A2 z českého jazyka pro trvalý pobyt v České republice;
 - spravovat webové stránky Čeština pro cizince, zajistit PR a propagaci informací ke zkoušce.

Návrhy dalších opatření (do 31. 12. 2020):

- prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů Evropské unie podpořit výuku češtiny pro dospělé cizince pro různé stupně pokročilosti, a to i nad úroveň A1 dopsud požadovanou pro trvalý pobyt, která by cizincům umožnila aktivní zapojení do společenského života a uplatnění na trhu práce (MV, MPSV, Generální ředitelství Úřadu práce ČR – GŘ ÚP);
- v rámci projektů obcí na podporu integrace cizinců, regionálních Integračních center i nestátních neziskových organizací (dále NNO) poskytujících kurzy češtiny pro dospělé cizince reflektovat specifické potřeby účastníků kurzů a umožňovat účast na kurzech ČJ také ženám-cizinkách tím, že bude přizpůsobena doba konání kurzů a zajištěna možnost hlídání dětí (MV, MPSV).

b) Ekonomická soběstačnost

Další klíčovou prioritou v rámci integračních opatření je podpora ekonomické soběstačnosti cizinců, která spočívá v posílení nástrojů usnadňujících přístup cizinců na trh práce, napomáhá rozvoji jejich schopnosti na trhu práce setrvat a posiluje zajištění ochrany cizinců před diskriminací. Cílem této podpory je, aby cizinci sami zvládli zabezpečovat své životní potřeby prostřednictvím vlastních příjmů ze zaměstnání či podnikání a nebyli odkázáni na pomoc státu. Jedním ze základních předpokladů ekonomické soběstačnosti a nezávislosti cizinců je zajistit jejich informovanost o jejich právech, povinnostech a podmínkách života v České republice.

Návrhy opatření – MPSV (do 31. 12. 2020):

- zvyšovat informovanost zaměstnavatelů o podmínkách zaměstnávání cizinců různých druhů pobytu a zvyšovat informovanost cizinců o procedurách legálního zaměstnávání;
- zajišťovat poskytování aktuálních, cizincům srozumitelných a snadno dostupných informací z oblasti zaměstnanosti, nezaměstnanosti, sociálního zabezpečení, sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení a problematiky nezletilých bez doprovodu prostřednictvím nejrůznějších informačních kanálů a v co nejširším spektru jazykových verzí;
- provozovat a pravidelně aktualizovat informace týkající se zaměstnávání cizinců na Portálu MPSV v sekci zahraniční zaměstnanost (<https://www.mpsv.cz/web/cz/zahranicni-zamestnanost>);
- v rámci interní Pracovní skupiny pro integraci cizinců pravidelně jednat o aktuálních tématech z oblasti gesce MPSV;
- z dotací ze státního rozpočtu na sociální služby podporovat sociální služby, jejichž cílovou skupinou jsou také cizinci, zaměřené na odborné sociální a terénní poradenství, sociální rehabilitaci, terénní sociální práci (streetwork), vzdělávání sociálních pracovníků a dalších subjektů, aktivizační služby a azylové domy;
- v případě potřeby se účastnit meziresortního jednání se zástupci Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí, MŠMT, MV, MZ;
- v případě potřeby aktualizovat metodické informace a doporučení k problematice nezletilých cizinců bez doprovodu;
- realizovat vzdělávací semináře určené pracovníkům zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, týkající se problematiky nezletilých cizinců bez doprovodu¹⁸;
- metodicky vést Úřad pro mezinárodně právní ochranu dětí, který zajišťuje sociálně-právní ochranu ve vztahu k cizině, tedy v případech s přeshraničním prvkem, a dále monitoring počtu případů nezletilých cizinců bez doprovodu, zaznamenaných orgány sociálně-právní ochrany dětí;

¹⁸ Obecný komentář Výboru OSN pro práva dítěte č. 6 a společné obecné komentáře Výboru OSN pro práva dítěte a Výboru OSN pro ochranu práv všech migrujících pracovníků č. 22 a č. 3 a č. 23 a č. 4.

- nadále pokračovat v prevenci pracovního vykořisťování a ochraně před diskriminací cizinců na trhu práce;
- v rámci Operačního programu Zaměstnanost v oblasti sociálního začleňování a v souladu s naplňováním úkolů uvedených v Konceptu integrace cizinců realizovat a podpořit navržené aktivity, které směřují k naplňování podpory integrace cizinců. Podpora se týká aktivit zaměřených na oblast legální migrace. Jedná se především o cizince z třetích zemí tj. mimo země EU/EHP a Švýcarska, případně i o občany EU/EHP a Švýcarska, kteří dlouhodobě legálně pobývají na území ČR, případně i o držitele mezinárodní ochrany (azylanti a osoby požívající doplňkové ochrany) a žadatele o mezinárodní ochranu.

Zaměření podporovaných aktivit:

- o podpora terénní sociální práce (streetwork), právního poradenství;
- o výuka češtiny nad úroveň A1, která by cizincům umožnila aktivní uplatnění ve společnosti a na trhu práce;
- o podpora aktivit zaměřených na seznamování cizinců s právy a povinnostmi obyvatel ČR a s možností aktivní participace na veřejném životě, zejména na lokální úrovni (podpora občanské gramotnosti a plné orientace cizinců ve společnosti);
- o podpora obcí v oblasti integrace cizinců na lokální úrovni (týká se obcí s významným počtem cizinců, podpora při vytváření integrační strategie) a podpora komunitní sociální práce a komunitních center;
- o podpora služeb interkulturních pracovníků, komunitních tlumočnicků, k usnadnění a zkvalitnění komunikace mezi cizinci, institucemi a veřejností.

Návrhy dalších opatření (do 31. 12. 2020):

- prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů EU podpořit projekty zaměřené na aktivní vyhledávání a oslovování cizinců pomocí terénní sociální práce (streetwork) a na vzdělávání streetworkerů (MPSV, MV);
- prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů EU průběžně monitorovat vývoj situace a postavení cizinců v jednotlivých regionech a lokalitách s cílem efektivně řešit vznikající problémy a na zjištěné problémy bezprostředně reagovat (MPSV, MV);
- věnovat pozornost zlepšování podmínek pro živnostenské podnikání pro všechny podnikatele bez rozdílu (MPO);
- zajistit informovanost pracovníků živnostenských úřadů o způsobu řešení záležitostí všech subjektů hodlajících provozovat živnost, tedy i cizinců (MPO).

c) Orientace cizince ve společnosti

Znalost sociokulturního prostředí cizinci značně usnadní život v České republice. Jednou ze základních priorit integračních opatření proto zůstává posilování informovanost cizinců v oblasti problematiky legálních pobytů, výdělečné činnosti či možnostech vzdělání. Cizinci jsou seznamováni s českými reáliemi a směřováni na organizace, které jim v případě potřeby mohou poskytnout podporu a pomoc. Klíčovou roli v zajištění služeb cizincům mají vedle jednotlivých resortů i regionální Integrační centra, nestátní neziskové organizace a další subjekty.

V rámci jednotlivých opatření je zvýšená pozornost věnována zranitelným skupinám. Pozornost bude i nadále věnována aktivitám na podporu integrace cizinců-seniorů a žen-cizinek. Budou podporovány kurzy i další aktivity zaměřené na jejich specifické potřeby. V rámci prevence společenské izolace uvedených zranitelných skupin bude podporována jejich motivace k zapojení do akcí místních komunit.

Podpora orientace cizince ve společnosti je rozdělena do několika fází:

- předodjezdové informace: základní informace o podmínkách pobytu cizinců v České republice s upozorněním na případná rizika spojená s nedodržením zákonů poskytované již v zemi původu;
- adaptačně-integrační kurzy: jednodenní kurzy pro nově příchozí cizince, tlumočené do jim srozumitelných jazyků (8 jazyků); informace o právech a povinnostech cizinců, místních poměrech a zvyklostech a základních hodnotách České republiky i Evropské unie, seznámení s právním řádem, systémem institucí a úřadů, s historií a politickým uspořádáním státu, kulturními odlišnostmi, řešením aktuálních problémů a potřeb cizinců. Novelou zákona o pobytu cizinců bylo přijato nové integrační opatření, v rámci kterého bude k 1. 1. 2021 pro vybrané kategorie nově příchozích cizinců zavedena povinnost adaptačně-integrační kurz absolvovat;
- kurzy pro cizince s dlouhodobým či trvalým pobytem: jedná se především o kurzy socio-kulturní orientace; informace z různých oblastí života, poskytované v češtině, případně i jako součást výuky českého jazyka, vč. odkazů na zdroje příslušných informací.

Návrhy opatření:

Pro předmigrační přípravu cizinců - MV a MZV (do 31. 12. 2020):

- nadále poskytovat cizincům v předmigračním období v zemi původu poradenství a informace v rozsahu své působnosti a v ostatních případech zprostředkovat kontakt na příslušné orgány a instituce (MZV ve spolupráci s MV);
- zajistit aktualizaci informačních materiálů „Příští zastávka – ČR“ pro předmigrační přípravu cizinců, jejich propagaci a průběžnou distribuci dle potřeb jednotlivých zastupitelských úřadů České republiky (dále ZÚ), (MV, distribuce ve spolupráci s MZV);
- zajistit, aby informační materiály pro předmigrační přípravu cizinců v příslušných jazykových verzích byly cizincům předávány prostřednictvím vybraných ZÚ a byly zveřejněny na webových stránkách ZÚ České republiky (MZV ve spolupráci s MV);
- při jednání se zahraničními partnery a veřejností prezentovat integrační aktivity a programy, které jsou cizincům poskytovány v České republice (MZV).

Pro nově příchozí cizince - MV (do 31. 12. 2020):

- prostřednictvím dotačních řízení podpořit poskytování adaptačně-integračních kurzů „Vítejte v ČR“ a zajištění propagace těchto kurzů;
- prostřednictvím dotačních řízení podpořit průběžnou aktualizaci systému odborné přípravy a vzdělávání lektorů a tlumočnicků adaptačně-integračních kurzů;
- prostřednictvím dotačních řízení zajistit provoz webové stránky pro adaptačně-integrační kurzy jako nástroje přihlašování cizinců na tyto kurzy a vedení databáze lektorů a tlumočnicků;
- prostřednictvím dotačních řízení zajistit aktualizaci, překlady do dalších jazyků dle aktuální potřeby, distribuci informační publikace i videa, které jsou součástí adaptačně-integračních kurzů;
- připravit legislativní úpravu povinnosti absolvovat adaptačně-integrační kurz, jehož zavedení je plánováno na 1. 1. 2021;
- pokračovat v přípravách organizace povinných adaptačně-integračních kurzů.

Pro cizince pobývající na území České republiky (do 31. 12. 2020):

- prostřednictvím dotačních řízení aktualizovat a prezentovat instruktážní video a leták „Jak na to“ (v 8 jazykových verzích) objasňující procedury a postupy při vyřizování pobytových záležitostí, distribuovat tyto materiály na pracovištích odboru azylové a migrační politiky MV ČR (MV);

- prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů Evropské unie podporovat poskytování asistence cizincům při vyřizování pobytových náležitostí, s důrazem na kvalitu služeb a kvalifikaci osob, které asistenci a tlumočení poskytují (MV, MPSV);
- prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů Evropské unie aktivně podporovat využívání služeb komunitních tlumočnicků a/nebo interkulturních pracovníků při vyřizování záležitostí cizinců (MV, MPSV);
- prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů Evropské unie podpořit projekty na kurzy a semináře sociokulturní orientace; zvláštní pozornost věnovat tématům a životním situacím týkajícím se žen-cizinek všech věkových kategorií a cizinců-seniorů (např. ochrana před diskriminací, domácím násilím aj.) (MV, MPSV).

d) Rozvíjení vzájemných vztahů mezi komunitami

V zájmu zajištění harmonického soužití a prevence vzniku napětí mezi cizinci a majoritou je nutné podporovat otevřenost společnosti, vzájemnou komunikaci a aktivity propojující cizince a majoritní společnost.

V zájmu podpory tolerance, eliminace xenofobie a rasismu a dalších negativních jevů je nutné zajistit komunikaci mezi cizinci a majoritní společností, podporovat vytváření a rozvíjení společenských sítí, mezikulturního a mezináboženského dialogu. Rozvíjení vzájemných vztahů a porozumění mezi cizinci a většinovou společností může být zkomplikováno vysokou koncentrací zahraničních pracovníků v některých průmyslových zónách, což představuje významnou komplikaci pro zajištění vhodných integračních opatření. Je tak potřeba těmto oblastem věnovat zvýšenou pozornost.¹⁹

Integrace je oboustranným procesem, jehož hlavní podmínkou je vůle a pochopení vzájemného přínosu u obou stran. Je proto potřeba motivovat cizince k aktivnímu zapojení do společnosti a umožnit jim iniciativně se podílet na realizaci integračních aktivit. Důraz je kladen na jednotlivce, na jeho osobní úsilí a odpovědnost vedoucí k jeho samostatnosti, nezávislosti a začlenění do společnosti.

Integrace úzce souvisí také s budováním uvědomění principů a hodnot jak přijímající společnosti, tak i země původu, čímž se brání odcizení se hodnotám obou společností.

Návrhy opatření (do 31. 12. 2020):

- prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů Evropské unie podporovat rozvoj lokálního komunitního soužití prostřednictvím společných aktivit místních obyvatel z řad cizinců i majority, zapojování cizinců do aktivit majority i účast většinové společnosti na akcích pořádaných cizinci (MV);
- prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů Evropské unie podporovat integrační aktivity založené na vlastní iniciativě cizinců (MV, MPSV);
- prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů Evropské unie podpořit aktivní zapojení žen-cizinek všech věkových kategorií do integračních procesů prostřednictvím podpory pořádání formálních i neformálních aktivit se zaměřením na jejich oblasti zájmu (MV, MPSV);
- prostřednictvím dotačních řízení podpořit seniorské a proseniorské organizace zaměřené na aktivity ve prospěch všech seniorů včetně cizinců, (MPSV²⁰);
- podporovat kulturní, osvětové či další akce organizované majoritní společností nebo cizinci s cílem sdílení informací o kultuře a poměrech v zemi původu cizinců a o podmínkách jejich

¹⁹ Vznikla Pracovní skupina pro řešení problémů spojených se zaměstnáváním cizinců, která monitoruje vývoj a realizovaná opatření v těchto lokalitách. Pracovní skupina je složená ze zástupců několika resortů, Policie ČR, samospráv, kontrolních orgánů, zástupců zaměstnanců i zaměstnavatelů. Situace je řešena např. usnesením vlády č. 162 ze dne 27. 2. 2017, usnesením vlády č. 388 ze dne 22. 5. 2017, usnesením vlády č. 469 ze dne 21. 6. 2017, byla vytvořena „Metodická příručka pro města a obce sousedící s průmyslovými zónami“, MV uzavřelo v dubnu 2017 Memoranda o spolupráci s Plzeňským a Královéhradeckým krajem. Situace hlavní cílové skupiny KIC v těchto zónách je řešena především v rámci Integračních center, projekty obcí a NNO.

²⁰ MPSV v rámci národního dotačního programu „Podpora veřejně účelných aktivit seniorských a proseniorských organizací s celostátní působností“ podporuje seniorské a proseniorské organizace zaměřené na aktivity ve prospěch seniorů (včetně cizinců) a rovněž vyhláší dotační program na podporu samospráv v oblasti stárnutí, ze kterého mohou být podpořeni rovněž cizinci-senioři.

existence v České republice a vytvářet tak předpoklady pro vzájemné poznávání, setkávání a rozvoj nekonfliktních vztahů mezi komunitami (MK, MŠMT, MV);

- zajišťovat provoz a rozvoj webového portálu www.mezikulturnidialog.cz jako otevřené platformy zaměřené na téma mezikulturního dialogu (MK);
- prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů Evropské unie průběžně podporovat realistickou a vyváženou mediální prezentaci postavení cizinců v České republice a komunikaci tématu k veřejnosti (MV);
- využívat dle potřeby služeb interkulturních pracovníků, komunitních tlumočnicků a asistentů/spolupracovníků pedagoga z řad cizinců k usnadnění a zkvalitnění komunikace mezi cizinci, institucemi i veřejností, propagovat možnost a přínos využití této služby v rámci resortu (MK, MPSV, ÚP ČR, orgány inspekce práce, MV, MPO, MŠMT, MZ);
- zajistit zapojení kulturních institucí do procesu integrace cizinců a podpořit projekty těchto institucí (např. knihoven, muzeí, galerií, kulturních domů ad.), které přispívají k vzájemnému poznávání české společnosti a příslušníků jiných kultur i k větší účasti cizinců na místních kulturních aktivitách (MK, MV);
- prostřednictvím dotačních řízení či dalších zdrojů podporovat výzkumy zaměřené např. na analýzu života jednotlivých komunit, vztahy mezi cizinci a majoritou, vzájemné vztahy mezi komunitami cizinců, sídelní segregaci, postavení žen-migrantek ve společnosti, fenoménu stárnutí populace cizinců a postavení specifické skupiny cizinců-seniorů ve společnosti, bariéry integrace či tvorbu indikátorů integrace (MV).

e) Postupné nabývání práv v závislosti na délce pobytu

Cizinci se zájmem dlouhodobě či trvale pobývat na území České republiky se musí pohybovat v jasném právním rámci, který jim bude umožňovat postupné nabývání práv. Získání trvalého pobytu coby nejvyššího pobytového statusu s sebou nese rovněž i nabytí sociálních práv v plném rozsahu, včetně přístupu do veřejného zdravotního pojištění. Získání státního občanství, které cizinci mohou získat, aniž by se museli vzdát svého původního občanství, jim přináší i veškerá politická práva a povinnosti občana České republiky. Možnost postupného přiznávání práv pro cizince představuje silný motivační faktor k jejich integraci do společnosti.

4. INTEGRACE NA LOKÁLNÍ A REGIONÁLNÍ ÚROVNI

Integrace jako taková reálně probíhá v přímém soužití cizinců s majoritní společností, tedy v místě pobytu, zaměstnání, podnikání či studia cizinců. Kvalita vztahů a četnost setkávání mezi cizinci a obyvateli obce či kraje je klíčovým faktorem integrace. Z toho důvodu je velmi důležitá podpora občanské společnosti na regionální i lokální úrovni.

Základní nástroj podpory integrace na **lokální úrovni** představují projekty obcí na podporu integrace cizinců. Cílem těchto projektů je poskytnout samosprávám obcí impuls a podporu k vytvoření vlastní integrační strategie. Obce tak mohou prostřednictvím financí ze státních dotací realizovat aktivity podporující integraci na místní úrovni. Jedná se o komplexní integrační projekty aplikované na základě analýzy situace v daném místě a realizované samosprávou v nezbytné součinnosti s cizinci a s dalšími aktéry integrace v obci (např. NNO, školy, mateřská a rodičovská centra nebo kluby). Projekty se zaměřují zejména na zranitelné skupiny cizinců, např. ženy-cizinky či cizince-seniory.

Bude pokračovat propagace projektů obcí prostřednictvím prezentace příkladů dobré praxe a sdílení dosavadních zkušeností. Nadále bude věnováno úsilí na rozšíření realizace těchto projektů i na další obce.

Významným nástrojem podpory integrace cizinců **na úrovni krajů** je síť osmnácti Integračních center, která působí již v každém kraji. Centra jsou středisky integračních aktivit v regionu, zaměřují se jak na cizince, tak na majoritu či orgány veřejné správy. Poskytují plné spektrum integračních služeb (např. kurzy češtiny, sociální a právní poradenství, socio-kulturní kurzy apod.), včetně realizace aktivit

cizinců, podporu komunikace a vzájemného poznávání mezi cizinci a majoritou. Dlouhodobá udržitelnost Integračních center pak bude zajištěna jejich převedením do financování ze státního rozpočtu, ke kterému dojde k 1. 7. 2020.

Návrhy opatření – MV (do 31. 12. 2020):

- prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů Evropské unie podporovat činnost a rozvoj regionálních Integračních center a provázanost jejich činnosti s dalšími organizacemi včetně nestátních neziskových organizací, organizací cizinců a dalších institucí a organizací v regionu;
- připravit ukotvení systému regionálních Integračních center a jejich převedení do státního rozpočtu;
- prostřednictvím dotačních řízení nadále podporovat projekty obcí na podporu integrace cizinců na lokální úrovni;
- prostřednictvím dotačních řízení podpořit v rámci projektů na lokální úrovni aktivity zaměřené také na zranitelné skupiny cizinců s cílem jejich aktivizace, zvýšení účasti na integračních aktivitách a prevence sociální izolace; pozornost bude věnována zejména ženám a seniorům z řad cizinců i majority;
- prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů Evropské unie podporovat činnost a rozvoj NNO zabývajících se integrací cizinců na regionální a lokální úrovni, včetně podpory integračních aktivit a rozvoje organizací cizinců.

5. DALŠÍ OPATŘENÍ K PODPOŘE INTEGRACE CIZINCŮ

a) Přístup cizinců ke zdravotní péči

Usnesení vlády č. 484 ze dne 24. července 2018 k přípravě nové právní úpravy zdravotního pojištění cizinců při jejich pobytu na území České republiky uložilo příslušným ministerstvům zpracovat novou právní úpravu zdravotního pojištění cizinců při jejich pobytu na území České republiky.

b) Participace cizinců na veřejném životě

Dalším předpokladem úspěšné integrace je pocit sounáležitosti se společností, ve které cizinci žijí. Cílem integrační politiky je podporovat zapojení cizinců do veřejného života tak, aby se mohli cítit jeho součástí a pociťovat svou spoluodpovědnost za dění v komunitě. V zájmu toho je nezbytné seznamovat cizince s rolí občanské společnosti a motivovat je k účasti na rozhodování o věcech veřejných na místní úrovni. Cizinci mají možnost podílet se na tvorbě veřejné politiky zejména prostřednictvím zapojení do poradních orgánů (platform) krajských rad i municipalit a tudíž spoluvytvářet plány komunitního rozvoje, integrační strategie ad.

Je nezbytné informovat cizince o politickém systému, institucích, demokratických zásadách právního systému aj. a o možnostech jejich využívání a aktivní participace v jejich rámci. Cílem je podpořit občanskou gramotnost a plnou orientaci cizinců ve společnosti a tím zvýšit jejich zájem a motivaci aktivně se zapojit do místního dění.

Návrhy opatření (do 31. 12. 2020):

- prostřednictvím státních dotačních programů a podpory činnosti regionálních Integračních center motivovat kraje a obce k přivzání cizinců do procesu tvorby veřejné politiky prostřednictvím jejich zapojení do poradních orgánů, tvorby komunitních plánů a vlastních integračních politik (MV);
- prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů Evropské unie průběžně podporovat projekty zaměřené na informovanost cizinců o možnostech aktivní participace na veřejném životě (MV, MPSV).

c) Informovanost cizinců i majority

Primárním úkolem politiky integrace je neustále informovat jak cizince, tak i majoritní společnosti o činnosti státu i organizací směřujících k podpoře integrace a o nabídce bezplatných integračních služeb, stejně jako objasňovat význam integrace pro budování harmonického soužití s cizinci. Informace musí reflektovat konkrétní potřeby cizinců, musí být adresné, srozumitelné a využitelné. Významným aktérem v posilování informovanosti cizinců i majority jsou zejména regionální Integrační centra a NNO.

Informační zdroje tvořené například publikacemi, letáky, webovými stránkami atd. budou i nadále průběžně aktualizovány a překládány do jazyků srozumitelných cizincům. Informace budou šířeny i prostřednictvím periodik, časopisů, bulletinů či médií vydávaných nebo provozovaných cizinci, lokálních médií, webových stránek organizací cizinců, škol a dalších institucí. Podporováno bude také šíření informací prostřednictvím sociálních sítí.

Návrhy opatření (do 31. 12. 2020):

- prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů Evropské unie průběžně podporovat zvyšování informovanosti cizinců i dalších aktérů v procesu integrace, včetně většinové společnosti (MV, MZV);
- provozovat a průběžně aktualizovat obsah webové stránky www.cizinci.cz tak, aby stránky sloužily jako zdroj aktuálních a ucelených informací o integraci cizinců zejména pro odborníky, ovšem srozumitelných i široké veřejnosti (MPSV ve spolupráci s MV);
- aktualizovat portál MV www.imigracniportal.cz (MV);
- zajišťovat přístup cizinců k informacím v rámci veřejné správy, průběžně aktualizovat informační materiály, včetně jejich překladů do jazyků cizincům srozumitelných (MMR, MPO, MPSV, MŠMT, MV, MZ, MZV);
- informace pro cizince publikovat tiskem a/nebo je zveřejňovat na webových stránkách tak, aby byly přehledné, snadno přístupné a zveřejňované v jazycích srozumitelných cizincům (MK, MMR, MPO, MPSV, MŠMT, MV, MZ, MZV);
- prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů Evropské unie podporovat diversifikaci nástrojů pro předávání informací s využíváním sociálních sítí, mobilních aplikací, internetu, virálních videí v jazycích cizinců, lokálních periodik i periodik cizinců atd. (MK, MMR, MPO, MPSV, MŠMT, MV, MZ, MZV);
- neodkladně zveřejňovat informace týkající se cizinců, které vyplynou z legislativních změn (MK, MMR, MPO, MPSV, MŠMT, MV, MZ, MZV).

d) Komunikace

Další prioritou integračních opatření je prohlubování komunikace s širokou veřejností, s občany i cizinci, o problematice migrace a integrace, o cílené a kvalitní práci odváděné v oblasti integrace a o jejich výsledcích. Je nezbytné zprostředkovávat objektivní informace o cizincích veřejnosti a předcházet negativním předsudkům a nenávislným projevům vůči cizincům. Komunikace se zaměří i na význam integrace pro osobní život a prosperitu cizinců a přínos i nezbytnost vzájemných kontaktů majority a cizinců.

Návrhy opatření (do 31. 12. 2020):

- naplňovat Komunikační strategii ČR²¹ zaměřenou na téma integrace, včetně informační kampaně zaměřené na laickou i odbornou veřejnost (MV, Úřad vlády, MŠMT, MPSV, MPO);
- informovat veřejnost o státem realizovaných integračních opatřeních a aktivitách na podporu integrace cizinců i o výsledcích těchto opatření (MV, MPSV, MŠMT, MPO, MK, MZ, MZV);
- provozovat speciální webové stránky o migraci a integraci (MV, MPSV);

²¹ Komunikační strategie České republiky k migraci byla přijata na základě usnesení vlády ČR ze dne 12. října 2015 č. 824 o změně usnesení vlády ze dne 29. července 2015 č. 621, o Strategii migrační politiky České republiky a o Komunikační strategii České republiky k migraci.

- zpracovávat a na webových stránkách zveřejňovat přehledy migračních aktualit s cílem budovat povědomí o situaci a nových trendech v oblasti migrace a integrace v zahraničí (MV);
- zprostředkovávat objektivní informace o cizincích a předcházet tak negativním stereotypům a dezinformacím o cizincích (MV, Úřad vlády).

e) Prohlubování odborných kompetencí

Návrhy opatření (do 31. 12. 2020):

- zajišťovat vzdělávací semináře na téma integrace cizinců pro pracovníky regionálních Integračních center, partnerských organizací Center, samospráv a nevládních neziskových organizací poskytujících cizincům asistenci a sociálně-právní poradenství (MV);
- zajistit zvyšování informovanosti a interkulturních a sociokulturních kompetencí pracovníků jednotlivých resortů a dalších subjektů pracujících s cizinci, včetně jejich přípravy na působení v přímém kontaktu s cizinci / v komunitách cizinců. Tento úkol se týká všech resortů zapojených do realizace Koncepce integrace cizinců, zejména pak těchto oblastí:
 - o oblast školství: vzdělávání pedagogických pracovníků pro výuku dětí-cizinců s odlišným mateřským jazykem i práci s nimi (MŠMT);
 - o oblast sociální práce a služeb: systematicky zajišťovat vzdělávání příslušných zaměstnanců Úřadu práce ČR (dále ÚP) - tj. zejména v oblastech zaměstnanosti, nezaměstnanosti, sociálního zabezpečení - a příslušných zaměstnanců Orgánu sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) pro přímý kontakt s cizinci (MPSV, GŘ ÚP);
 - o oblast kultury: vzdělávání pracovníků kulturních institucí, kteří jsou při své práci v kontaktu s cizinci, v tématech souvisejících s integrací cizinců k posílení mezikulturních kompetencí a k poskytování interkulturních služeb (MK);
 - o oblast zaměstnanosti: zvyšování informovanosti a interkulturních i sociokulturních kompetencí příslušných pracovníků (MPSV, GŘ ÚP);
 - o oblast pobytu cizinců: zvyšování informovanosti a interkulturních kompetencí příslušných pracovníků (MV, Policie ČR).

6. STATISTIKA

Hlavním cílem vytváření statistik je, aby i nadále bylo zajištěno poskytování kvalitní údajů pro potřeby státní správy, mezinárodních institucí i široké veřejnosti.

Návrhy opatření (do 31. 12. 2020):

- zpracovat aktualizovanou publikaci Cizinci v České republice, která bude obsahovat statistická data týkající se jednotlivých oblastí života cizinců na území České republiky v roce 2019 (Český statistický úřad);
- sbírat a průběžně publikovat relevantní statistické údaje týkající se cizinců na území České republiky (Český statistický úřad, MV, MPSV, MŠMT, MPO, MZ).

7. KOORDINACE

Koordinací realizace Koncepce integrace cizinců je pověřeno Ministerstvo vnitra České republiky. Za realizaci politiky integrace je odpovědné každé z ministerstev v rozsahu své gesce.

Úkolem jednotlivých resortů je předložit návrhy svých záměrů a úkolů k realizaci integrační politiky do Koncepce integrace cizinců resp. Postupu při realizaci Koncepce na následující rok. Resorty by měly přistupovat k realizaci politiky integrace odpovědně a aktivně, systematicky sledovat a analyzovat vývoj a změny situace na poli integrace cizinců v rámci odpovědnosti resortu a reagovat na to zaváděním příslušných opatření.

Každé z příslušných ministerstev řeší problematiku integrace v rámci své resortní koncepce. Ministr příslušného resortu jmenuje resortního koordinátora integrace cizinců na úrovni pracovníka s potřebnými rozhodovacími pravomocemi.

Návrhy opatření (do 31. 12. 2020):

- neodkladně informovat Ministerstvo vnitra ČR jako koordinátora integrační politiky:
 - o v případě jmenování nového resortního koordinátora integrace (MF, MK, MPSV, MŠMT, MMR, MPO, MZ, MZV);
 - o vyhlášení dotačních výběrových řízení na projekty vztahující se k integraci cizinců (MK, MPSV, MŠMT);
 - o vydání nebo aktualizaci informačních materiálů vztahujících se k integraci cizinců (MK, MPSV, MŠMT, MMR, MPO, MZ, MZV);
- svolávat meziresortní poradou v rámci grémia zástupců resortů zapojených do realizace Koncepce integrace cizinců na úrovni ředitelů nejméně jedenkrát ročně a v případě potřeby vést bilaterální jednání (MV ve spolupráci s resorty);
- pořádat informativně diskusní setkání se zástupci krajů a obcí, vysokých škol, občanského sektoru atd. k podpoře vzájemné informovanosti, a to zejména v návaznosti na legislativní změny; v případě potřeby iniciovat také bilaterální jednání (MV);
- vzhledem k požadavku efektivity a hospodárnosti vynaložených prostředků prohloubit obsahovou i finanční kontrolu poskytovaných dotací (MV, MPSV, MŠMT);
- konzultovat přípravu Koncepce integrace cizinců s odbornou veřejností (MV).

8. FINANCOVÁNÍ INTEGRACE CIZINCŮ

Pro rok 2020 byla v rámci státního rozpočtu České republiky na podporu integrace cizinců rezervována částka 48 861 261 Kč. Vyčleněné finanční prostředky budou použity na realizaci opatření podporujících integraci cizinců v České republice. Část finančních prostředků (12 428 000 Kč) bude převedena z rozpočtové kapitoly Ministerstva vnitra ve prospěch jiných resortů dle níže uvedeného rozdělení.

Rozdělení finančních prostředků na jednotlivé resorty v roce 2019:

a) Ministerstvo vnitra	36 433 261 Kč
b) Ministerstvo kultury	478 000 Kč
c) Ministerstvo práce a sociálních věcí ²²	nenárokuje žádné prostředky
d) Ministerstvo pro místní rozvoj	nenárokuje žádné prostředky
e) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	11 700 000 Kč
f) Český statistický úřad	250 000 Kč
g) Ministerstvo zahraničních věcí	nenárokuje žádné prostředky
h) Ministerstvo zdravotnictví	nenárokuje žádné prostředky
i) Ministerstvo průmyslu a obchodu	nenárokuje žádné prostředky

²² MPSV bude financovat projekty ze státního rozpočtu na sociální služby a z finančních prostředků Evropského sociálního fondu (ESF) - Operačního programu Zaměstnanost (OP Z). MPSV zároveň vyčlenilo ze státního rozpočtu na integraci cizinců finanční částku, která může být operativně použita na úhradu nezbytných služeb pro plnění úkolů souvisejících se zvyšováním informovanosti zaměstnavatelů, cizinců i odborné veřejnosti.

Poznámka:

Pro ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy je na rok 2020 vyčleněno 11 700 000 Kč, z této částky je pak na realizaci opatření pro zavedení zkoušky z českého jazyka pro trvalý pobyt v České republice na úrovni A2 vyčleněno 1 100 000 Kč, na podporu pedagogickým pracovníkům MŠ, ZŠ a SŠ vzdělávajícím žáky-cizince, a to formou vzdělávacích programů, poradenství, metodických a výukových materiálů, webového portálu a Krajských center podpory NIDV 2 000 000 Kč, na realizaci služeb adaptačních koordinátorů a tlumočnicků 8 300 000 Kč, a na financování dotačního programu „Podpora vzdělávání v regionálním školství a podpora aktivit integrace cizinců na území ČR v roce 2020“ celkem 300 000 Kč²³.

Vyčíslené dopady do regulace zaměstnanosti v rámci jednotlivých rozpočtových kapitol:

- Český statistický úřad využije v oblasti prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) částku ve výši 58 000 Kč;
- Ministerstvo kultury využije v oblasti prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) částku ve výši 227 000 Kč;
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy využije v oblasti prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) částku až do výše 9 060 400 Kč;
- Ostatní zúčastněné kapitoly státního rozpočtu České republiky prostředky v oblasti platů a ostatních plateb za provedenou práci (ostatních osobních nákladů) v roce 2020 nevyužijí.

Kromě výše uvedených finančních prostředků jednotlivé resorty vyčleňují ze svého rozpočtu další finanční zdroje na podporu integrace cizinců v rámci gesce příslušného resortu (např. rozvojové programy MŠMT či programy podpory sociálních služeb MPSV).

Při využívání prostředků státního rozpočtu musí být v roce 2020 kladen důraz zejména na:

- efektivní využívání prostředků na integraci cizinců;
- zamezení dvojímu financování obdobných projektů;
- zaměření na větší propojení finančních prostředků z fondů Evropské unie a ze státního rozpočtu;
- urychlení a zajištění transparentnosti administrativního procesu při udělování dotací;
- kontrolu.

²³ Zbylá částka (cca 1 700 000) bude uhrazena z rozpočtu MŠMT.

Souhrn úkolů uvedených v Postupu

Oblast	Čís.	Opatření	Odpovědné resorty
Znalost českého jazyka	1	Pokračovat v přípravě a projednávání úpravy systému jazykové podpory dětí a žáků s nedostatečnou znalostí češtiny jako vyučovacího jazyka.	MŠMT
	2	Podporovat informovanost dotčených subjektů o využívání stávajících možností podpory dětí a žáků s nedostatečnou znalostí češtiny jako vyučovacího jazyka.	MŠMT
	3	Pokračovat v přípravě finální verze testu pro zjišťování jazykové úrovně s cílem následného zavedení testu do škol.	MŠMT
	4	Pokračovat v přípravě diagnostického nástroje pro zjišťování úrovně jazykových kompetencí žáků s odlišným mateřským jazykem a v monitoringu realizace podpůrných opatření pro žáky-cizince v rámci projektu APIV A.	MŠMT
	5	Dokončit kurikulum češtiny jako druhého jazyka včetně pilotáže.	MŠMT
	6	Realizovat i nadále ve školách výuku českého jazyka pro žáky-cizince s nedostatečnou znalostí češtiny jako vyučovacího jazyka, která bude podporována v rámci rozvojového programu MŠMT.	MŠMT
	7	Poskytovat i nadále ve školách doučování – individuální práci pedagoga s žáky-cizinci nad rámec běžné výuky v případech individuálních vzdělávacích potřeb žáků v souvislosti s jejich odlišným dosavadním vzděláním či kulturními odlišnostmi, která bude podporována v rámci rozvojového programu MŠMT.	MŠMT
	8	Pokračovat (případně rozšiřovat) v realizaci služeb adaptačních koordinátorů a tlumočnicků pro všechny mateřské a základní školy v ČR, které tyto služby potřebují a pokračovat v aktualizaci databáze tlumočnicků pro jednotlivé kraje.	MŠMT
	9	Poskytovat i nadále podporu pedagogickým pracovníkům MŠ, ZŠ a SŠ vzdělávajícím žáky-cizince, a to formou vzdělávacích programů, poradenství, metodických a výukových materiálů, webového portálu (http://cizinci.nidv.cz) a Krajských center podpory NIDV: <ul style="list-style-type: none"> ○ realizovat a akreditovat vzdělávací programy pro ředitele škol a pedagogické pracovníky pracující s dětmi nebo žáky-cizinci (v každém kraji jsou plánovány nejméně 3 semináře); ○ poskytovat vzdělávací e-learningový program určený pedagogům MŠ, ZŠ a SŠ, kteří ve své praxi vzdělávají děti-cizince, žáky-cizince a jejich pracovní náplní je výuka češtiny jako druhého jazyka; ○ naplňovat webový portál https://cizinci.nidv.cz/ informacemi ze všech oblastí vzdělávání dětí a žáků-cizinců, včetně metodických materiálů pro další vzdělávání pedagogických pracovníků; ○ nabízet odbornou literaturu a metodiky, včetně ediční činnosti; ○ zprostředkovávat příklady dobré praxe formou ukázkových hodin s následným metodickým rozbohem ve školách; ○ poskytovat odborné poradenství v oblasti vzdělávání dětí a žáků-cizinců prostřednictvím Krajských center podpory ve spolupráci s odbornými pracovníky. 	MŠMT
	10	Podporovat integraci cizinců prostřednictvím dotační výzvy „Podpora vzdělávání v regionálním školství a podpora aktivit integrace cizinců na území ČR v roce 2020“.	MŠMT
	11	Podporovat integraci cizinců prostřednictvím rozvojového programu „Podpora vzdělávání cizinců ve školách“, který bude určen pro povinné předškolní a základní vzdělávání.	MŠMT
	12	Realizaci opatření pro zavedení zkoušky z českého jazyka pro trvalý pobyt na území České republiky na úrovni A2: <ul style="list-style-type: none"> ○ realizovat e-learningové školení pro zkoušející a proškolení zkoušející; ○ a zveřejnit a vytisknout přípravné materiály na zkoušku; ○ vytvořit Syllabus přípravného kurzu ke zkoušce A2 z českého jazyka pro trvalý pobyt v České republice; ○ spravovat webové stránky Čeština pro cizince, zajistit PR a propagaci informací ke zkoušce. 	MŠMT
	13	Prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů Evropské unie podpořit výuku češtiny pro dospělé cizince pro různé stupně pokročilosti, a to i nad úroveň A1 doposud požadovanou pro trvalý pobyt, která by cizincům umožnila aktivní zapojení do společenského života a uplatnění na trhu práce.	MV, MPSV, Generální ředitelství Úřadu práce ČR – GRŮP)

	14	V rámci projektů obcí na podporu integrace cizinců, regionálních Integračních center i nestátních neziskových organizací (dále NNO) poskytujících kurzy češtiny pro dospělé cizince reflektovat specifické potřeby účastníků kurzů a umožňovat účast na kurzech ČJ také ženám-cizinkách tím, že bude přizpůsobena doba konání kurzů a zajištěna možnost hlídání dětí.	MV, MPSV
Ekonomická soběstačnost	15	Zvyšovat informovanost zaměstnavatelů o podmínkách zaměstnávání cizinců různých druhů pobytu a zvyšovat informovanost cizinců o procedurách legálního zaměstnávání.	MPSV
	16	Zajišťovat poskytování aktuálních, cizincům srozumitelných a snadno dostupných informací z oblasti zaměstnanosti, nezaměstnanosti, sociálního zabezpečení, sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení a problematiky nezletilých bez doprovodu prostřednictvím nejrozličnějších informačních kanálů a v co nejširším spektru jazykových verzí.	MPSV
	17	Provozovat a pravidelně aktualizovat informace týkající se zaměstnávání cizinců na Portálu MPSV v sekci zahraniční zaměstnanost (https://www.mpsv.cz/web/cz/zahranicni-zamestnanost).	MPSV
	18	V rámci interní Pracovní skupiny pro integraci cizinců pravidelně jednat o aktuálních tématech z oblasti gesce MPSV.	MPSV
	19	Z dotací ze státního rozpočtu na sociální služby podporovat sociální služby, jejichž cílovou skupinou jsou také cizinci, zaměřené na odborné sociální a terénní poradenství, sociální rehabilitaci, terénní sociální práci (streetwork), vzdělávání sociálních pracovníků a dalších subjektů, aktivizační služby a azylové domy.	MPSV
	20	V případě potřeby se účastnit meziresortního jednání se zástupci Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí, MŠMT, MV, MZ.	MPSV
	21	V případě potřeby aktualizovat metodické informace a doporučení k problematice nezletilých cizinců bez doprovodu.	MPSV
	22	Realizovat vzdělávací semináře určené pracovníkům zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, týkající se problematiky nezletilých cizinců bez doprovodu.	MPSV
	23	Metodicky vést Úřad pro mezinárodně právní ochranu dětí, který zajišťuje sociálně-právní ochranu ve vztahu k cizinci, tedy v případech s přeshraničním prvkem, a dále monitoring počtu případů nezletilých cizinců bez doprovodu, zaznamenaných orgány sociálně-právní ochrany dětí.	MPSV
	24	Nadále pokračovat v prevenci pracovního vykořisťování a ochraně před diskriminací cizinců na trhu práce.	MPSV
	25	V rámci Operačního programu Zaměstnanost v oblasti sociálního začleňování a v souladu s naplňováním úkolů uvedených v Koncepci integrace cizinců realizovat a podpořit navržené aktivity, které směřují k naplňování podpory integrace cizinců. Zaměření podporovaných aktivit: <ul style="list-style-type: none"> o podpora terénní sociální práce (streetwork), právního poradenství; o výuka češtiny nad úroveň A1, která by cizincům umožnila aktivní uplatnění ve společnosti a na trhu práce; o podpora aktivit zaměřených na seznamování cizinců s právy a povinnostmi obyvatel ČR a s možností aktivní participace na veřejném životě, zejména na lokální úrovni (podpora občanské gramotnosti a plné orientace cizinců ve společnosti); o podpora obcí v oblasti integrace cizinců na lokální úrovni (týká se obcí s významným počtem cizinců, podpora při vytváření integrační strategie) a podpora komunitní sociální práce a komunitních center; o podpora služeb interkulturních pracovníků, komunitních tlumočnicků, k usnadnění a zkvalitnění komunikace mezi cizinci, institucemi a veřejností. 	MPSV
	26	Prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů EU podpořit projekty zaměřené na aktivní vyhledávání a oslovování cizinců pomocí terénní sociální práce (streetwork) a na vzdělávání streetworkerů.	MPSV, MV
	27	Prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů EU průběžně monitorovat vývoj situace a postavení cizinců v jednotlivých regionech a lokalitách s cílem efektivně řešit vznikající problémy a na zjištěné problémy bezprostředně reagovat.	MPSV, MV
28	Věnovat pozornost zlepšování podmínek pro živnostenské podnikání pro všechny podnikatele bez rozdílu.	MPO	
29	Zajistit informovanost pracovníků živnostenských úřadů o způsobu řešení záležitostí všech subjektů hodlajících provozovat živnost, tedy i cizinců.	MPO	

Orientace cizince ve společnosti	30	Nadále poskytovat cizincům v předmigračním období v zemi původu poradenství a informace v rozsahu své působnosti a v ostatních případech zprostředkovat kontakt na příslušné orgány a instituce.	MZV ve spolupráci s MV
	31	Zajistit aktualizaci informačních materiálů „Příští zastávka – ČR“ pro předmigrační přípravu cizinců, jejich propagaci a průběžnou distribuci dle potřeb jednotlivých zastupitelských úřadů České republiky (dále ZÚ).	MV, distribuce ve spolupráci s MZV
	32	Zajistit, aby informační materiály pro předmigrační přípravu cizinců v příslušných jazykových verzích byly cizincům předávány prostřednictvím vybraných ZÚ a byly zveřejněny na webových stránkách ZÚ České republiky.	MZV ve spolupráci s MV
	33	Při jednání se zahraničními partnery a veřejností prezentovat integrační aktivity a programy, které jsou cizincům poskytovány v České republice.	MZV
	34	Prostřednictvím dotačních řízení podpořit poskytování adaptačně-integračních kurzů „Vítejte v ČR“ a zajištění propagace těchto kurzů.	MV
	35	Prostřednictvím dotačních řízení podpořit průběžnou aktualizaci systému odborné přípravy a vzdělávání lektorů a tlumočnicků adaptačně-integračních kurzů.	MV
	36	Prostřednictvím dotačních řízení zajistit provoz webové stránky pro adaptačně-integrační kurzy jako nástroje přihlašování cizinců na tyto kurzy a vedení databáze lektorů a tlumočnicků.	MV
	37	Prostřednictvím dotačních řízení zajistit aktualizaci, překlady do dalších jazyků dle aktuální potřeby, distribuci informační publikace i videa, které jsou součástí adaptačně-integračních kurzů.	MV
	38	Připravit legislativní úpravu povinnosti absolvovat adaptačně-integrační kurz, jehož zavedení je plánováno na 1. 1. 2021.	MV
	39	Pokračovat v přípravách organizace povinných adaptačně-integračních kurzů.	MV
	40	Prostřednictvím dotačních řízení aktualizovat a prezentovat instruktážní video a leták „Jak na to“ (v 8 jazykových verzích) objasňující procedury a postupy při vyřizování pobytových záležitostí, distribuovat tyto materiály na pracovištích odboru azylové a migrační politiky MV ČR.	MV
	41	Prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů Evropské unie podporovat poskytování asistence cizincům při vyřizování pobytových náležitostí, s důrazem na kvalitu služeb a kvalifikaci osob, které asistenci a tlumočení poskytují.	MV, MPSV
	42	Prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů Evropské unie aktivně podporovat využívání služeb komunitních tlumočnicků a/nebo interkulturních pracovníků při vyřizování záležitostí cizinců.	MV, MPSV
	43	Prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů Evropské unie podpořit projekty na kurzy a semináře sociokulturní orientace; zvláštní pozornost věnovat tématům a životním situacím týkajícím se žen-cizinek všech věkových kategorií a cizinců-seniorů (např. ochrana před diskriminací, domácím násilím aj.).	MV, MPSV
Rozvíjení vzájemných vztahů mezi komunitami	44	Prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů Evropské unie podporovat rozvoj lokálního komunitního soužití prostřednictvím společných aktivit místních obyvatel z řad cizinců i majority, zapojování cizinců do aktivit majority i účast majority na akcích pořádaných cizinci.	MV
	45	Prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů Evropské unie podporovat integrační aktivity založené na vlastní iniciativě cizinců.	MV, MPSV
	46	Prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů Evropské unie podpořit aktivní zapojení žen-cizinek všech věkových kategorií do integračních procesů prostřednictvím podpory pořádání formálních i neformálních aktivit se zaměřením na jejich oblasti zájmu.	MV, MPSV
	47	Prostřednictvím dotačních řízení podpořit seniorské a pro-seniorské organizace zaměřené na aktivity ve prospěch všech seniorů včetně cizinců.	MPSV
	48	Podporovat kulturní, osvětové či další akce organizované majoritní společností nebo cizinci s cílem sdílení informací o kultuře a poměrech v zemi původu cizinců a o podmínkách jejich existence v České republice a vytvářet tak předpoklady pro vzájemné poznávání, setkávání a rozvoj nekonfliktních vztahů mezi komunitami.	MK, MŠMT, MV
	49	Zajišťovat provoz a rozvoj webového portálu www.mezikulturnialog.cz jako otevřené platformy zaměřené na téma mezikulturního dialogu.	MK
	50	Prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů Evropské unie průběžně podporovat realistickou a vyváženou mediální prezentaci postavení cizinců v České republice a komunikaci tématu k veřejnosti.	MV
	51	Využívat dle potřeby služeb interkulturních pracovníků, komunitních tlumočnicků a asistentů/spolupracovníků pedagoga z řad cizinců k usnadnění a zkvalitnění	MK, MPSV, ÚP ČR, orgány inspekce práce,

		komunikace mezi cizinci, institucemi i veřejností, propagovat možnost a přínos využití této služby v rámci resortu.	MV, MPO, MŠMT, MZ
	52	Zajistit zapojení kulturních institucí do procesu integrace cizinců a podpořit projekty těchto institucí (např. knihoven, muzeí, galerií, kulturních domů ad.), které přispívají k vzájemnému poznávání české společnosti a příslušníků jiných kultur i k větší účasti cizinců na místních kulturních aktivitách.	MK, MV
	53	Prostřednictvím dotačních řízení či dalších zdrojů podporovat výzkumy zaměřené např. na analýzu života jednotlivých komunit, vztahy mezi cizinci a majoritou, vzájemné vztahy mezi komunitami cizinců, sídelní segregaci, postavení žen-migrantek ve společnosti, fenoménu stárnutí populace cizinců a postavení specifické skupiny cizinců-seniorů ve společnosti, bariéry integrace či tvorbu indikátorů integrace.	MV
Integrace na lokální a regionální úrovni	54	Prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů Evropské unie podporovat činnost a rozvoj regionálních Integračních center a provázanost jejich činnosti s dalšími organizacemi včetně nestátních neziskových organizací, organizací cizinců a dalších institucí a organizací v regionu.	MV
	55	Připravit ukotvení systému regionálních Integračních center a jejich převedení do státního rozpočtu.	MV
	56	Prostřednictvím dotačních řízení nadále podporovat projekty obcí na podporu integrace cizinců na lokální úrovni.	MV
	57	Prostřednictvím dotačních řízení podpořit v rámci projektů na lokální úrovni aktivity zaměřené také na zranitelné skupiny cizinců s cílem jejich aktivizace, zvýšení účasti na integračních aktivitách a prevence sociální izolace; pozornost bude věnována zejména ženám a seniorům z řad cizinců i majority.	MV
	58	Prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů Evropské unie podporovat činnost a rozvoj NNO zabývajících se integrací cizinců na regionální a lokální úrovni, včetně podpory integračních aktivit a rozvoje organizací cizinců.	MV
Participace cizinců na veřejném životě	59	Prostřednictvím státních dotačních programů a podpory činnosti regionálních Integračních center motivovat kraje a obce k přivádění cizinců k vytváření veřejné politiky prostřednictvím jejich zapojení do poradních orgánů, tvorby komunitních plánů a vlastních integračních politik.	MV
	60	Prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů Evropské unie průběžně podporovat projekty zaměřené na informovanost cizinců o možnostech aktivní participace na veřejném životě.	MV, MPSV
Informovanost cizinců i majority	61	Prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů Evropské unie průběžně podporovat zvyšování informovanosti cizinců i dalších aktérů v procesu integrace, včetně většinové společnosti.	MV, MZV
	62	Provozovat a průběžně aktualizovat obsah webové stránky www.cizinci.cz tak, aby sloužily jako zdroj aktuálních a ucelených informací o integraci cizinců zejména pro odborníky, ovšem srozumitelných i široké veřejnosti.	MPSV ve spolupráci s MV
	63	Aktualizovat portál MV www.imigracniportal.cz .	MV
	64	Zajišťovat přístup cizinců k informacím v rámci veřejné správy, průběžně aktualizovat informační materiály, včetně jejich překladů do jazyků cizincům srozumitelných.	MMR, MPO, MPSV, MŠMT, MV, MZ, MZV
	65	Informace pro cizince publikovat tiskem a/nebo je zveřejňovat na webových stránkách tak, aby byly přehledné, snadno přístupné a zveřejňované v jazycích srozumitelných cizincům.	MK, MMR, MPO, MPSV, MŠMT, MV, MZ, MZV
	66	Prostřednictvím dotačních řízení a/nebo výzev v rámci fondů Evropské unie podporovat diversifikaci nástrojů pro předávání informací s využíváním sociálních sítí, mobilních aplikací, internetu, virálních videí v jazycích cizinců, lokálních periodik i periodik cizinců atd.	MK, MMR, MPO, MPSV, MŠMT, MV, MZ, MZV
	67	Neodkladně zveřejňovat informace týkající se cizinců, které vyplnou z legislativních změn.	MK, MMR, MPO, MPSV, MŠMT, MV, MZ, MZV
Komunikace	68	Naplnovat Komunikační strategii ČR zaměřenou na téma integrace, včetně informační kampaně zaměřené na laickou i odbornou veřejnost.	MV, Úřad vlády, MŠMT, MPSV, MPO
	69	Informovat veřejnost o státem realizovaných integračních opatřeních a aktivitách na podporu integrace cizinců i o výsledcích těchto opatření.	MV, MPSV, MŠMT, MPO, MK, MZ, MZV
	70	Provozovat speciální webové stránky o migraci a integraci.	MV, MPSV

	71	Zpracovávat a na webových stránkách zveřejňovat přehledy migračních aktualit s cílem budovat povědomí o situaci a nových trendech v oblasti migrace a integrace v zahraničí.	MV
	72	Zprostředkovávat objektivní informace o cizincích a předcházet tak negativním stereotypům a dezinformacím o cizincích.	MV, Úřad vlády
Prohlubování odborných kompetencí	73	Zajišťovat vzdělávací semináře na téma integrace cizinců pro pracovníky regionálních Integračních center, partnerských organizací Center, samospráv a nevládních neziskových organizací poskytujících cizincům asistenci a sociálně-právní poradenství.	MV
	74	Zajistit zvyšování informovanosti a interkulturních a sociokulturních kompetencí pracovníků jednotlivých resortů a dalších subjektů pracujících s cizinci, včetně jejich přípravy na působení v přímém kontaktu s cizinci / v komunitách cizinců. Tento úkol se týká všech resortů zapojených do realizace Konceptce integrace cizinců, zejména pak těchto oblastí: <ul style="list-style-type: none"> o oblast školství: vzdělávání pedagogických pracovníků pro výuku dětí-cizinců s odlišným mateřským jazykem i práci s nimi (MŠMT); o oblast sociální práce a služeb: systematicky zajišťovat vzdělávání příslušných zaměstnanců Úřadu práce ČR (dále ÚP) - tj. zejména v oblastech zaměstnanosti, nezaměstnanosti, sociálního zabezpečení - a příslušných zaměstnanců Orgánu sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) pro přímý kontakt s cizinci (MPSV, GŘ ÚP); o oblast kultury: vzdělávání pracovníků kulturních institucí, kteří jsou při své práci v kontaktu s cizinci, v tématech souvisejících s integrací cizinců k posílení mezikulturních kompetencí a k poskytování interkulturních služeb (MK); o oblast zaměstnanosti: zvyšování informovanosti a interkulturních i sociokulturních kompetencí příslušných pracovníků (MPSV, GŘ ÚP); o oblast pobytu cizinců: zvyšování informovanosti a interkulturních kompetencí příslušných pracovníků (MV, Policie ČR). 	MV, MŠMT, MPSV, GŘ ÚP, MK, Policie ČR
Statistika	75	Zpracovat aktualizovanou publikaci Cizinci v České republice, která bude obsahovat statistická data týkající se jednotlivých oblastí života cizinců na území České republiky v roce 2019.	ČSÚ
	76	Sbírat a průběžně publikovat relevantní statistické údaje týkající se cizinců na území České republiky.	ČSÚ, MV, MPSV, MŠMT, MPO, MZ
Koordinace	77	Neodkladně informovat Ministerstvo vnitra ČR jako koordinátora integrační politiky: <ul style="list-style-type: none"> o o případném jmenování nového resortního koordinátora integrace (MF, MK, MPSV, MŠMT, MMR, MPO, MZ, MZV); o o vyhlášení dotačních výběrových řízení na projekty vztahující se k integraci cizinců (MK, MPSV, MŠMT); o o vydání nebo aktualizaci informačních materiálů vztahujících se k integraci cizinců (MK, MPSV, MŠMT, MMR, MPO, MZ, MZV). 	MF, MK, MPSV, MŠMT, MMR, MPO, MZ, MZV
	78	Svolávat meziresortní poradou v rámci grémia zástupců resortů zapojených do realizace Konceptce integrace cizinců na úrovni ředitelů nejméně jedenkrát ročně, v případě potřeby vést bilaterální jednání.	MV ve spolupráci s resorty
	79	Pořádat informativně diskusní setkání se zástupci krajů a obcí, vysokých škol, občanského sektoru atd. k podpoře vzájemné informovanosti, a to zejména v návaznosti na legislativní změny; v případě potřeby iniciovat také bilaterální jednání.	MV
	80	Vzhledem k požadavku efektivity a hospodárnosti vynaložených prostředků prohloubit obsahovou i finanční kontrolu poskytovaných dotací.	MV, MPSV, MŠMT
	81	Konzultovat přípravu Konceptce integrace cizinců s odbornou veřejností.	MV